

**МІНІСТЕРСТВО ОСВІТИ І НАУКИ УКРАЇНИ
БІЛОЦЕРКІВСЬКИЙ НАЦІОНАЛЬНИЙ АГРАРНИЙ УНІВЕРСИТЕТ
ДНУ «ІНСТИТУТ МОДЕРНІЗАЦІЇ ЗМІСТУ ОСВІТИ»
СЛОВАЦЬКИЙ УНІВЕРСИТЕТ СІЛЬСЬКОГО
ГОСПОДАРСТВА (СЛОВАЦЬКА РЕСПУБЛІКА)
ЧЕСЬКИЙ УНІВЕРСИТЕТ ПРИРОДНИЧИХ НАУК (ЧЕХІЯ)
ПОМОРСЬКА АКАДЕМІЯ В СЛУПСЬКУ (ПОЛЬЩА)**

Міжнародна науково-практична конференція

**АГРАРНА ОСВІТА ТА НАУКА:
ДОСЯГНЕННЯ, РОЛЬ, ФАКТОРИ РОСТУ**

Сучасний розвиток ветеринарної медицини

3 жовтня 2024 року

Біла Церква

2024

УДК 636.09'06

РЕДАКЦІЙНА КОЛЕГІЯ:

Шуст О.А., д-р екон. наук, ректор.
Варченко О.М., д-р екон. наук.
Недашківський В.М., д-р с.-г. наук.
Димань Т.М., д-р с.-г. наук.
Краютієне І., доктор.
Мамедова К.Х., д-р філософії.
Власенко С.А., д-р вет. наук.
Козій Н.В., канд. вет. наук.
Василенко О.І., д-р філософії.
Юрченко А.І., канд. с.-г. наук.
Славінська О.В., відповідальний секретар.

Відповідальна за випуск – **Славінська О.В.**, керівник редакційно-видавничого відділу.

Сучасний розвиток ветеринарної медицини: матеріали міжнародної науково-практичної конференції. 3 жовтня 2024 р. м. Білоцерківський НАУ 104 с.

Збірник підготовлено за авторською редакцією доповідей учасників конференції без літературного редагування. Відповідальність за зміст поданих матеріалів та точність наведених даних несуть автори.

©БНАУ

Таблиця 1 – **Ефективність стимуляції статевої охоти у корів препаратами простагландину Ф 2а**

Препарат	п	Виявили статеву охоту,%	Термін від введення препарату до настання статевої охоти, діб	Тривалість статевої охоти	Заплідни-лося,%
			М ± m	М ± m	
Естрофан	19	79	7,3 ± 1,2*	6,7 ± 0,6	58
Біоестрофан	18	50	7,0 ± 1,8 *	8,2 ± 1,6	39
Контроль	15	20	16,0 ± 3,7	6,3 ± 1,5	7

Примітка: – Р <0,05 у порівнянні з показником в контрольній групі корів.

Таким чином за результатами проведених досліджень встановлено, що введення естрофану та біоестрофану прискорює лізіс жовтих тіл та стимулює настання статевої охоти у корів більш ніж у 2 рази, збільшує кількість тварин, які її проявили у 4 та в 2,5 разів та сприяє підвищенню запліднюваності на 51 та 32 % порівняно з контролем.

СПИСОК ВИКОРИСТАНИХ ДЖЕРЕЛ

1. Santos V.G., Bettencourt E.M., Ginther O.J. Hormonal, luteal, and follicular changes during initiation of persistent corpus luteum in mares. Theriogenology. 2015. № 83. P. 757–65. DOI:10.1016/j.theriogenology. 2014.11.009
2. Andriichuk A.V., Tkachenko H.M., Tkachova I.V. Oxidative Stress Biomarkers and Erythrocytes Hemolysis in Well-Trained Equine Athletes Before and After Exercise. Journal of Equine Veterinary Science. 2015. № 10. P.1–12.
3. Ginther O.J., Castro T., Baldrighi JM., Wolf CA., Santos VG. Defective secretion of prostaglandin F2α during development of idiopathic persistent corpus luteum in mares. Domest Anim Endocrinol. 2016 № 55. P. 60–65. DOI: 10.1016/j.domaniend.2015.10.004
4. Robertson C., Saraswati M., Balakrishnan B. Progesterone for neuroprotection in a rat model of pediatric traumatic brain injury. J Neurotrauma. 2012. № 29. P. 220–221.

УДК 636.2.09:618.14-002:615.324

ОРДІН Ю.М., канд. вет. наук, **ІВАСЕНКО Б.П.,** канд. вет. наук, **ЄРОШЕНКО О.В.,** канд. вет. наук
Білоцерківський національний аграрний університет

ЕФЕКТИВНІСТЬ ПРОФІЛАКТИКИ ПІСЛЯРОДОВОГО МЕТРИТУ В КОРІВ ПРОБІОТИКАМИ

За випробування профілактичної ефективності біопрепарату „Біламетрит”, що містить у своєму складі пробіотики, встановлено зниження захворюваності корів на гострий післяродовий метрит в 57 % випадків, а також скорочення тривалості перебігу післяродових хвороб на 1,3 дні.

Ключові слова: післяродовий метрит, неплідність, пробіотики, несприятливий прогноз, корови.

ORDIN Yu.M., candidate of veterinary sciences, **IVASENKO B.P.,** candidate of veterinary sciences, **EROSHENKO O.V.,** candidate of veterinary sciences
Bila Tserkva national agrarian university

EFFECTIVENESS OF PREVENTION OF POSTPARTUM METRITIS IN COWS WITH PROBIOTICS

Testing the prophylactic effectiveness of the biological preparation "Bilametrit", which contains probiotics, showed a reduction in the incidence of acute postpartum metritis in cows in approximately 57% of cases, as well as a reduction in the duration of the course of postpartum diseases by 1.3 days.

Key words: postpartum metritis, infertility, probiotics, adverse prognosis, cows.

Сучасні промислові технології виробництва молока ставлять корів у жорсткі умови експлуатації. Зокрема, підвищення їх молочної продуктивності формує у них схильність до розвитку акушерських та гінекологічних захворювань та пов'язаними з ними – неплідність. Перехворювання тварин на метрит збільшує тривалість від отелення до запліднення, що відбивається на ефективності штучного осіменіння і зводить нанівець заходи, що проводяться,

спрямовані на покращення стану щодо відтворення стада [1–5].

У зв'язку з цим пошук ефективних в умовах виробництва способів терапії та профілактики виникнення гострих після отельних метритів потребує постійного вивчення та удосконалення. У дослідженнях та випробуваннях, проведених раніше співробітниками компанії „Біофарм” м. Харків показано, що розроблені бактеріальні консорціуми мають антагоністичну активність по відношенню до умовно-патогенних та патогенних мікроорганізмів – потенційних збудників ендометритів [1].

У зв'язку з наведеними даними метою наших досліджень було випробування ефективності біопрепарату що містить у своєму складі пробіотики „Біламетрит” для профілактики виникнення метритів у корів НВЦ Білоцерківського НАУ за несприятливого прогнозу (за випадків патології другої і третьої стадії родів у корів, надання рододопомоги, народження мертвих плодів, двієнь, з масою тіла до 25 кг та понад 40 кг та ортопедичної патології і вгодованість більше чи менше 3–3,5 бали) який встановили під час родів.

У випробуваннях брали участь корови після отелу з клінічними ознаками несприятливого прогнозу щодо перебігу післяродового періоду, що утримуються в родильному відділенні. Умови годівлі та утримання були загальноприйнятими для цього комплексу. Утримання безприв'язне на змінній солом'яній підстилці. Моціон пасивний, на вигульних майданчиках. Доїння дворазове, о 6:00 та 18:00 год. Годівля дворазова, кормосумішю (силос кукурудзяний, сінаж злакових трав, концентрати) та сіно.

Всім тваринам застосовувалася прийнята в господарстві схема післяродової обробки корів:

- вітамінний препарат (Тетрамаг) по 6 мл/гол. внутрішньом'язово в день отелення, повторно через 10–12 діб;
- мінераловмісний препарат Е–селен по 15 мл/гол. внутрішньом'язово в день отелення, повторно через 12–14 діб;
- утеротонічні препарати (внутрішньом'язово): Окситоцин в день отелення (50 ОД); Метростим-Біл по 4 мл за кожного трансректального дослідження.

У всіх новорозтелених корів кожні 48–72 год проводили трансректальне дослідження матки та масаж її стінок з метою виявлення відхилень у перебігу післяродового періоду та розвитку запального процесу у матці. За трансректального дослідження оцінювали стан матки (ригідність, наявність у порожнині матки не відділених плодових оболонок і залишків навколоплідних вод). Візуально визначався стан зовнішніх статевих органів (вульви та пристінка піхви) на наявність травматичних пошкоджень, отриманих під час отелення.

Клінічно здорових тварини, у міру завершення процесу інволюції матки (13–17-й дні після отелення), переводилися в цех роздою і виробництва молока.

У дослідну групу було відібрано 11 корів у першу добу після родів з клінічними ознаками несприятливого прогнозу щодо перебігу післяродового періоду. З метою метапрофілактики післяродових ускладнень їм додатково до планових ветеринарних заходів після попереднього трансректального масажу матки вводився бактеріальний препарат „Біламетрит”, який перед застосуванням розчинявся в теплому (30–35 °С) фізіологічному розчині з розрахунку 1 г/100 мл для досягнення кінцевої концентрації лактобацил ~ не менше 2×10^9 КУО/мл. З метою активації молочнокислих бактерій препарат вводився через 20–25 хв після його розчинення. Для введення використовували окремі інструменти (ПОС –5 – прилад для штучного осіменіння свиней). Перед введенням інструментів у статеві шляхи проводився туалет зовнішніх статевих органів. У процесі виконання роботи постійно підтримувалася температура препарату, близька до температури тіла тварини, а перед його введенням флакон струшувався для отримання однорідної суспензії. Обсяг дози на одноразове введення складала 100 мл. При цьому із загального обсягу в порожнину матки вводилося близько 70–75 мл, в порожнину піхви – 25–30 мл. Для рівномірного зрошення піхви та зовнішніх статевих органів, під час введення препарату проводилося поступове виведення катетера із статевих органів. Повторне введення препарату здійснювалось з інтервалом 48–72 год.

Оцінка профілактичного ефекту бактеріального препарату „Біламетрит”, проводилася шляхом детального трансректального дослідження. При цьому оцінювався стан матки

дослідної корови, її топографія, ригідність, видозміни, запах і консистенція вмістимого, що виділяється з матки. Повна відсутність патологічного запального процесу та патологічного вмісту в порожнині матки. Повна інволюція матки у корови підтверджувалася трансректальним моніторингом і ультразвуковим дослідженням за допомогою сонографа Tringa-vet із ректальним лінійним датчиком на частоті 7 МГц.

Отримані нами результати свідчать про те, що бактеріальний препарат „Біламетрит” сприяє профілактиці та зниженню захворюваності корів на гострий післяродовий метрит орієнтовно в 57 % випадків, а також скорочення тривалості перебігу післяродових хвороб на 1,3 дні. При цьому для досягнення максимальних результатів бактеріальний препарат „Біламетрит” задля профілактики та комплексної терапії післяродової патології у корів рекомендується використовувати в поєднанні з масажем матки та утеротонічними і вітамінно-мінеральними препаратами.

СПИСОК ВМКРИСТАНИХ ДЖЕРЕЛ

1. Поширення, причини, патогенез та лікування корів за післяродового метриту / М.В. Вельбівець та ін. Вісник ЖНАЕУ. 2014. №2 (46), Т. 5. С. 18–23.
2. Effects of intrauterine infusion of Escherichia coli lipopolysaccharide on uterine health, resolution of purulent vaginal discharge, and reproductive performance of lactating dairy cows / G.N. João et al. ODSA, Journal of dairy science. 2017. Vol. 100. Issue 6. P. 4772–4783.
3. Changes in feeding, social, and lying behaviors in dairy cows with metritis following treatment with a nonsteroidal anti-inflammatory drug as adjunctive treatment to an antimicrobial / H.W. Neave et al. ODSA, Journal of dairy science. 2018. Vol. 131. Issue 8. P. 400–408.
4. Lamming G. E., Mann G. E. Control of endometrial oxytocin receptors and PG F₂-alpha production in cows by progesterone and estradiol. J. Reprod. Fertil. 2020. Vol. 103. P. 69–73.
5. Сінчук Н.О., Єрошенко О.В. Ефективність лікування корів за післяродового вестибуловагініту: матер. міжнарод. наук.-практ. конф. магістрантів та молодих вчених. Біла Церква, 17 листопада 2022. С. 12–14.

УДК: 636.7/8.09:639.4.03:615.256

ЖУК О.Г., асистент, **ВЛАСЕНКО С.А.**, д-р вет. наук
Білоцерківський національний аграрний університет
zhuk_oleh@btsau.edu.ua

ЕФЕКТИВНІСТЬ ВИКОРИСТАННЯ ДЕСЛОРЕЛІНУ ДЛЯ ПРИГНІЧЕННЯ РЕПРОДУКТИВНОЇ ФУНКЦІЇ У СУК ТА КІШОК

За даними літератури, деслорелін є ефективною альтернативою хірургічному методу кастрації. Він дозволяє тимчасово пригнітити репродукцію у тварин, або уникнути оперативного втручання у разі його протипоказання для проведення. Цей метод контрацепції є безпечним та не зумовлює значні відхилення в гормональній системі регуляції статевих функцій, так як його виведення з організму призводить до відновлення статевої циклічності та збереження репродуктивної спроможності самки.

Ключові слова: супрелорін, суки, гормональна контрацепція, еструс.

ZHUK O.H., assistant, **VLASENKO S.A.**, doctor of veterinary sciences
Bila Tserkva national agrarian university

EFFECTIVENESS OF DESLORELIN USE FOR SUPPRESSION OF REPRODUCTIVE FUNCTION IN BITCHES AND CATS

According to the literature, deslorelin is an effective alternative to the surgical method of castration. It allows temporary suppression of reproduction in animals or helps avoid surgical intervention in cases where it is contraindicated. This method of contraception is safe and does not cause significant deviations in the hormonal system that regulates reproductive function. Its removal from the body leads to the restoration of sexual cyclicity and the preservation of the female's reproductive capacity.

Key words: Suprelorin, bitches, hormonal contraception, estrus.

Хірургічна кастрація є найбільш поширеним методом контролю за репродуктивною